

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ &
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤ/ΣΜΟΥ &
ΚΑΛΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδ. : 101 78

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ

Αθήνα, 30 / 03 /2017

Αρ. πρωτ.: ΔΝΣγ/οικ.23608/Φ.ΕΓΚΥΚΛ.

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Σ.Τ.Ε.Α.Τ.

Αρ. πρωτ. 6834 Ημερ. 20-4-2017

Ελαβαν γνώση

Ο Γεν. Γραμ.

Ο Δ/ντ.

ΘΕΜΑ: Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το άρθρο 86 παρ.6 του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)

Παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες σχετικά με την ορθή εφαρμογή του άρθρου 86 παρ.6 του Ν.4412/2016 και συγκεκριμένα:

Στην περίπτωση που εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 27 (ανοιχτή διαδικασία) ή του άρθρου 28 (κλειστή διαδικασία) με κριτήρια της παρ.6 του άρθρου 86 του Ν.4412/16 που αφορά σε μελέτες: α) που δεν απαιτούνται τεχνικά στοιχεία άλλα πέραν των ήδη περιεχομένων στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης, β) που περιέχονται επαρκή τεχνικά στοιχεία στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης και είναι σε ισχύ εκδοθείσα Α.Ε.Π.Ο., γ) μικρών ή απλών έργων ή έργων χωρίς αβεβαιότητες ως προς την τεχνική λύση και δ) μελετών που εκπονούνται σε ένα στάδιο, η Αναθέτουσα Αρχή, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου Τεχνικού Συμβουλίου, αναθέτει την εκπόνηση πλήρους μελέτης ή επί μέρους σταδίων αυτής με χρησιμοποίηση ως μοναδικού κριτηρίου ανάθεσης την τιμή ή το κόστος.

Εξειδικεύοντας την ανωτέρω διαδικασία, (παραγρ. 6 του άρθρου 86 του Ν.4412/2016), σε αντιστοιχία με τις υποπαρ. α), β), γ) και δ) διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

- σε ό,τι αφορά οδικά έργα:

- α) Πρέπει να είναι προσδιορισμένα με απόλυτη σαφήνεια η ζώνη διέλευσης της χάραξης και οι απαιτούμενες μελέτες/εργασίες π.χ.:
- για τις τοπογραφικές εργασίες να έχουν προσδιοριστεί: 1) οι προδιαγραφές αποτελέσματος: το προϊόν (διάγραμμα, ορθοφωτοχάρτης κ.λπ.), η κλίμακα απόδοσης και οι αναμενόμενες ακρίβειες, 2) η μέθοδος: επίγεια με χρήση κλασσικών συστημάτων οργάνων (Total stations) ή νεώτερων (G.P.S., σαρωτές κ.λπ.) / φωτογραμμετρική με χρήση αεροφωτογράμμετρίας και σάρωσης από αεροσκάφος ή από drone κ.λπ.) και 3) τα παρεχόμενα στοιχεία όπως παλαιότερες αποτυπώσεις σε ψηφιακό ή μη υπόβαθρο, αεροφωτογραφίες από παλιότερη λήψη κ.λπ.

- για τις γεωτεχνικές έρευνες να έχει εγκριθεί το πρόγραμμα γεωτεχνικών ερευνών με κατάλογο των επακριβώς προσδιορισμένων θέσεων γεωτρήσεων, των προς διάνοιξη ερευνητικών φρεάτων, στοιχεία προσβασιμότητας κ.λπ., το οποίο θα συνοδεύεται από πρόγραμμα εργαστηριακών δοκιμών (κατά το δυνατό προσδιορισμένο με βάση υφιστάμενες γεωλογικές μελέτες και λοιπά γεωλογικά στοιχεία).

β) Ως επαρκή τεχνικά στοιχεία νοούνται τα στάδια των κύριων και υποστηρικτικών μελετών που προηγούνται της Μ.Π.Ε. για την οποία έχει εκδοθεί η ΑΕΠΟ, ήτοι οι μελέτες του λειτουργικού και γεωμετρικού σχεδιασμού. Σημειώνεται πάντως ότι ανάλογα με το είδος (π.χ. σε αστικές-αστικοποιημένες περιοχές) ή την πολυπλοκότητα της προς εκπόνηση μελέτης, είναι δυνατή η παράλειψη επί μέρους σταδίων υποστηρικτικών μελετών .

γ) Για το χαρακτηρισμό έργου ως «απλό ή χωρίς αβεβαιότητες ως προς τη τεχνική λύση», πρέπει να υπάρχει τεκμηρίωση με αναλυτικά στοιχεία για την ανυπαρξία εναλλακτικών λύσεων την ευκολία υλοποίησης του ή ότι αποτελεί επιτυχημένη επανάληψη υφιστάμενου έργου. Ως «μικρό» έργο χαρακτηρίζεται ένα έργο, για το οποίο η αλληλουχία μελετών προβλέπει συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή (σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ.8 περ. α του Ν.4412/2016) κάτω των ορίων του άρθρου 5 του Ν.4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

δ) Για τις περιπτώσεις μελετών που κατά τις ισχύουσες προδιαγραφές εκπονούνται σε ένα στάδιο και των οποίων η έγκριση δεν προϋποθέτει κανενός είδους αδειοδότηση ή θεσμοθετημένη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης (όπως κυκλοφοριακές μελέτες προέλευσης -προορισμού, μελέτες κόστους – οφέλους κ.λπ.), πρέπει να είναι απολύτως προσδιορισμένες οι απαιτήσεις και να ενυπάρχουν τα στοιχεία εκείνα (π.χ. τοπογραφικά υπόβαθρα, εναλλακτικές οδεύσεις οδικών έργων με τεχνικά - περιβαλλοντικά δεδομένα κ.λπ.) που είναι απαραίτητα για τη σύνταξη των πιο πάνω μελετών.

Για τις παραπάνω περιπτώσεις (α),(β),(γ) και (δ) που εντάσσονται στις πιο πάνω διαδικασίες διακήρυξης, τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 53 παρ.8 περ. α του Ν.4412/2016 (ήτοι στην προεκτιμώμενη αξία της σύμβασης περιλαμβάνεται επιπλέον ποσοστό 15% ως απρόβλεπτες δαπάνες). Αντίστοιχα για τις περιπτώσεις (α) και (δ) δεν τυγχάνει εφαρμογής άρθρο 53 παρ.8 περ. γ του Ν.4412/2016.

- σε ό,τι αφορά λιμενικά έργα:

α) Πρέπει να είναι προσδιορισμένα με απόλυτη σαφήνεια η ζώνη ανάπτυξης του έργου (Χερσαία και Θαλάσσια Ζώνη) και οι απαιτούμενες μελέτες/εργασίες π.χ.

- για τις τοπογραφικές εργασίες να έχει προσδιοριστεί η μεθοδολογία, οι τεχνικές προδιαγραφές, η κλίμακα απόδοσης, τα παρεχόμενα υφιστάμενα στοιχεία (όπως παλαιότερες αποτυπώσεις σε ψηφιακό ή μη υπόβαθρο)
- για τις γεωτεχνικές έρευνες να έχει εγκριθεί το πρόγραμμα γεωτεχνικών ερευνών με κατάλογο των επακριβώς προσδιορισμένων θέσεων γεωτρήσεων, διάνοιξη ερευνητικών φρεάτων, που θα συνοδεύεται από το πρόγραμμα εργαστηριακής αξιολόγησης (κατά το δυνατό προσδιορισμένο με βάση υφιστάμενες γεωλογικές μελέτες και λοιπά γεωλογικά στοιχεία), στοιχεία προσβασιμότητας.

β) Ως επαρκή τεχνικά στοιχεία νοούνται τα στάδια των κύριων και υποστηρικτικών μελετών που προηγούνται της Μ.Π.Ε. για την οποία έχει εκδοθεί η ΑΕΠΟ, ήτοι οι μελέτες του λειτουργικού και γεωμετρικού σχεδιασμού.

γ) Για το χαρακτηρισμό έργου ως «απλό ή χωρίς αβεβαιότητες ως προς τη τεχνική λύση» πρέπει να υπάρχει τεκμηρίωση με αναλυτικά στοιχεία για την ευκολία υλοποίησης του, την ανυπαρξία εναλλακτικών λύσεων, ή και στοιχεία ότι αποτελεί επιτυχημένη επανάληψη υφιστάμενου έργου. Ως «μικρό» έργο χαρακτηρίζεται ένα έργο, για το οποίο η αλληλουχία μελετών προβλέπει συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή (σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ.8 περ. α του Ν.4412/2016) κάτω των ορίων του άρθρου 5 του Ν.4412/2016, όπως ισχύουν.

δ) Για τις περιπτώσεις μελετών που κατά τις ισχύουσες προδιαγραφές εκπονούνται σε ένα στάδιο και των οποίων η έγκριση δεν προϋποθέτει κανενός είδους αδειοδότηση πρέπει να είναι απολύτως προσδιορισμένες οι απαιτήσεις και να υπάρχουν τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για τη σύνταξη των πιο πάνω μελετών.

ε) Οι φάσεις Λειτουργικού, Γεωμετρικού και Κατασκευαστικού Σχεδιασμού έχουν κυρίως εφαρμογή στην περίπτωση (γ) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (μικρών ή απλών έργων ή έργων χωρίς αβεβαιότητες ως προς την τεχνική λύση) και προσαρμόζονται ανάλογα στην περίπτωση (α) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (δεν απαιτούνται τεχνικά στοιχεία άλλα πέραν των ήδη περιεχομένων στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης).

στ) Όταν η προς ανάθεση μελέτη αφορά έργο που εντάσσεται στην περίπτωση (δ) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (μελέτες που εκπονούνται σε ένα στάδιο) από τις προσυμβατικές διαδικασίες και την υπογραφή της σύμβασης, ακολουθεί η σύνταξη του μοναδικού σταδίου της μελέτης.

ζ) Όταν η προς ανάθεση μελέτη αφορά έργο που εντάσσεται στην περίπτωση (β) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (όταν περιέχονται στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης επαρκή τεχνικά στοιχεία ιδίως εγκεκριμένες μελέτες προηγούμενων σταδίων και είναι σε ισχύ εκδοθείσα Α.Ε.Π.Ο.), εκτός από τα υπολειπόμενα στάδια μελέτης (κυρίως Κατασκευαστικού Σχεδιασμού) περιλαμβάνονται και μελέτες γεωμετρικού σχεδιασμού για εναρμόνιση με τους Περιβαλλοντικούς Όρους (εφόσον προκύψει αναγκαιότητα από την Α.Ε.Π.Ο.).

- σε ό,τι αφορά υδραυλικά έργα:

α) Πρέπει για την εκπόνηση μελέτης ή σταδίου μελέτης να υφίστανται τα απαραίτητα υδρολογικά, υψομετρικά, γεωλογικά, γεωτεχνικά στοιχεία, υφιστάμενα ΟΚΩ και να έχει εκδοθεί η απαιτούμενη ΑΕΠΟ (Οι αστικές περιοχές απαλλάσσονται από την έκδοση ΑΕΠΟ)

β) Επίσης σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να είναι εξασφαλισμένη η θέση της υδροληψίας και το μέγεθος των παροχών και της ποιότητας του νερού για την ικανοποίηση των αναγκών ύδρευσης, άρδευσης κ.λπ. καθώς και καθορισμού των παροχών σε απλά και μικρά αντιπλημμυρικά έργα στα οποία έχουν καθοριστεί και γραμμές οριοθέτησης.

γ) Για τις υποστηρικτικές μελέτες της περίπτωσης (δ) του άρθρου 86 (Ν.4412) όπως τοπογραφικές, γεωλογικές και γεωτεχνικές, θα πρέπει να υπάρχουν σαφή όρια, ή συγκεκριμένες θέσεις εκτέλεσής τους, οι προδιαγραφές που θα εφαρμοστούν, τα μεγέθη (κλίμακες, μήκη, διάμετροι για είδος γεωτρήσεων, βάθη ή όγκος φρεάτων ερευνητικών) και αναλυτικά προγράμματα με όλα τα στοιχεία εκτέλεσής τους.

δ) Έργα «μικρά ή απλά ή χωρίς αβεβαιότητες ως προς την Τεχνική λύση» είναι έργα στα οποία δεν δύναται να υπάρξει εναλλακτική λύση ως προς τα βασικά τους μεγέθη και τη θέση τους (υψομετρική και οριζοντιογραφική). Επίσης για ένα τέτοιο έργο, θα πρέπει να αιτιολογείται το μέγεθος του ως «απλού ή μικρού από το μέγεθος π.χ. των παροχών ή από την μορφή του η οποία έχει εφαρμοστεί σε άλλες περιπτώσεις και είναι συνήθης, ή από το ύψος του όπως μπορεί να συμβαίνει σε μικρά φράγματα – ρουφράκτες.

ε) Δεν πρέπει όμως να συναρτάται από το μέγεθος της αμοιβής της μελέτης διότι είναι δυνατόν ένα μικρό υδραυλικό έργο με μικρή αμοιβή να έχει ειδικές λειτουργίες και δυσκολίες και να απαιτεί και ειδική εμπειρία και διερεύνηση (π.χ. υδατόπτωση μικρής παροχής και πολύ μεγάλου υδραυλικού φορτίου ή έργα καταστροφής ενέργειας κ.λπ.).

- σε ό,τι αφορά κτιριακά έργα:

α) Πρέπει να υπάρχει ακριβής τοπογραφική και υψομετρική αποτύπωση του οικόπεδου και να είναι προσδιορισμένες οι απαιτούμενες μελέτες και υπηρεσίες για την ολοκλήρωση του έργου π.χ.

- για τις τοπογραφικές εργασίες να έχει προσδιοριστεί η μεθοδολογία, οι τεχνικές προδιαγραφές, η κλίμακα απόδοσης, τα παρεχόμενα υφιστάμενα στοιχεία (όπως παλαιότερες αποτυπώσεις σε ψηφιακό η μη υπόβαθρο)
- για τις γεωτεχνικές έρευνες να έχει εγκριθεί το πρόγραμμα γεωτεχνικών ερευνών με κατάλογο των επακριβώς προσδιορισμένων θέσεων γεωτρήσεων, διάνοιξη ερευνητικών φρεάτων, που θα συνοδεύεται από το πρόγραμμα εργαστηριακής αξιολόγησης (κατά το δυνατό προσδιορισμένο με βάση υφιστάμενες γεωλογικές μελέτες και λοιπά γεωλογικά στοιχεία), στοιχεία προσβασιμότητας.

β) Ως επαρκή τεχνικά στοιχεία νοούνται τα στάδια των κύριων και υποστηρικτικών μελετών που προηγούνται της Μ.Π.Ε. για την οποία έχει εκδοθεί η ΑΕΠΟ.

γ) Για το χαρακτηρισμό έργου ως «απλό ή χωρίς αβεβαιότητες ως προς τη τεχνική λύση» πρέπει να υπάρχει τεκμηρίωση με αναλυτικά στοιχεία για την ευκολία υλοποίησης του, την ανυπαρξία εναλλακτικών λύσεων, ή και στοιχεία ότι αποτελεί επιτυχημένη επανάληψη υφιστάμενου έργου. Ως «μικρό» έργο χαρακτηρίζεται ένα έργο, για το οποίο η αλληλουχία μελετών προβλέπει συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή (σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ.8 περ. α του Ν.4412/2016) κάτω των ορίων του άρθρου 5 του Ν.4412/2016, όπως ισχύουν.

δ) Για τις περιπτώσεις μελετών που κατά τις ισχύουσες προδιαγραφές εκπονούνται σε ένα στάδιο και των οποίων η έγκριση δεν προϋποθέτει κανενός είδους αδειοδότηση πρέπει να είναι απολύτως προσδιορισμένες οι απαιτήσεις και να υπάρχουν τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για τη σύνταξη των πιο πάνω μελετών.

ε) Οι φάσεις Προμελέτης, Οριστικής Μελέτης και Μελέτης Εφαρμογής Κτιριακών Έργων έχουν κυρίως εφαρμογή στην περίπτωση (γ) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (μικρών ή απλών έργων ή έργων χωρίς αβεβαιότητες ως προς την τεχνική λύση) και προσαρμίζονται ανάλογα στην περίπτωση (α) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (δεν απαιτούνται τεχνικά στοιχεία άλλα πέραν των ήδη περιεχομένων στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης).

στ) Όταν η προς ανάθεση μελέτη αφορά έργο που εντάσσεται στην περίπτωση (δ) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (μελέτες που εκπονούνται σε ένα στάδιο) από τις προσυμβατικές διαδικασίες και την υπογραφή της σύμβασης, ακολουθεί η σύνταξη του μοναδικού σταδίου της μελέτης.

ζ) Όταν η προς ανάθεση μελέτη αφορά έργο που εντάσσεται στην περίπτωση (β) της παραγράφου 6 του Άρθρου 86 του Ν.4412/16 (όταν περιέχονται στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης επαρκή τεχνικά στοιχεία ιδίως εγκεκριμένες μελέτες προηγούμενων σταδίων και είναι σε ισχύ εκδοθείσα Α.Ε.Π.Ο.), εκτός από τα υπολειπόμενα στάδια μελέτης (κυρίως οριστική μελέτη) περιλαμβάνονται και μελέτες διαφοροποίησης του σχεδιασμού της περιβαλλοντικής αδειοδότησης για εναρμόνιση με τους Περιβαλλοντικούς Όρους (εφόσον προκύψει αναγκαιότητα τροποποίησης Α.Ε.Π.Ο.).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΥΡΤΖΗΣ

Εσωτ. Διανομή:
ΔΝΣγ' (2)